

[Strona Główna](#) > ... > [Wszczęcie Postępowania Sądowego](#) > [Systemy Prawne – Unijny I Krajowy](#) > [Krajowe Systemy Wymiaru Sprawiedliwości](#) > [Poland](#)

Krajowe systemy wymiaru sprawiedliwości

Autor treści:

Polska

Polska

Systemy sądownictwa państw członkowskich są bardzo zróżnicowane i odzwierciedlają rozmaite krajowe tradycje sądownicze.

Sądy

W większości państw członkowskich istnieją różne rodzaje sądów. Ogólnie można wyróżnić trzy główne rodzaje sądów:

- [sądy powszechne](#);
- [sądy szczególne](#); oraz
- sądy orzekające w sprawach konstytucyjnych.

Sądy powszechne zazwyczaj rozstrzygają spory w sprawach cywilnych (tj. spory pomiędzy obywatelami lub podmiotami gospodarczymi) lub w sprawach karnych. Ponadto państwa członkowskie ustanowiły sądy do spraw szczególnych, m.in. sporów pomiędzy organami publicznymi a obywatelami lub podmiotami gospodarczymi (w sprawach administracyjnych itp.).

Ponadto w różnych państwach członkowskich istnieją instytucje lub sądy, których zadaniem jest zapewnienie przestrzegania konstytucji. Do wielu z takich sądów lub instytucji można się zwrócić o sprawdzenie zgodności danej ustawy lub aktu prawnego z wymogami konstytucji. Niektóre z tych sądów lub instytucji mogą rozpoznawać indywidualne sprawy, ale zazwyczaj wyłącznie w ostatniej instancji.

Oprócz informacji zawartych na stronach poświęconych poszczególnym państwom (zob. lista flag po prawej stronie ekranu), cenne informacje można znaleźć na następujących stronach europejskich (poniższa lista może nie być wyczerpująca):

- [europejski atlas sądowy](#) – zawiera wyszukiwarkę pozwalającą określić właściwy sąd,
- [Stowarzyszenie Rad Stanu Naczelnych Sądów Administracyjnych Unii Europejskiej \(ACA Europe\)](#) – „Podróż po Europie”, szczególnie dotyczące sporów w kwestiach konstytucyjnych i administracyjnych,
- [sieć prezesów sądów najwyższych](#) – informacje na temat sądów najwyższych w państwach członkowskich.

Jak znaleźć właściwy sąd

Osoba występująca jako strona w postępowaniu sądowym lub zamierzająca wstąpić w takim postępowaniu potrzebuje ustalić, jaki sąd jest właściwy do rozpatrzenia sprawy, innymi słowy sąd posiadający jurysdykcję w danej sprawie. W przypadku zwrócenia się do niewłaściwego sądu lub sporu w kwestii właściwości istnieje ryzyko znacznego przedłużenia postępowania, a nawet odrzucenia pozwu ze względu na brak właściwości.

Jeżeli sprawa sądowa ma wymiar transgraniczny, i np. obejmuje strony zamieszkałe w różnych państwach członkowskich, należy najpierw określić, w którym państwie członkowskim prowadzone będzie postępowanie. W części portalu pt. „[Występowanie na drogę sądową](#)” znajduje się przewodnik przez ten proces.

Inne organy i instytucje wymiaru sprawiedliwości

System wymiaru sprawiedliwości w większości państw członkowskich obejmuje inne oprócz sądów organy i instytucje wymiaru sprawiedliwości sprawujące władzę publiczną, takie jak prokuratorzy, a w niektórych przypadkach urzędnicy prokuraturii, notariusze i komornicy sądowi. Informacje dotyczące prawników prowadzących prywatną praktykę, notariuszy i przedstawicieli podobnych zawodów odgrywających istotną rolę w systemie wymiaru sprawiedliwości znajdują się na stronie dotyczącej [zawodów prawniczych](#).

Prokuratura lub służba prokuratorska, które w wielu państwach członkowskich uznawane są za część wymiaru sprawiedliwości, odgrywają zasadniczą rolę w postępowaniach karnych. Zakres obowiązków i status prokuratorów różni się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich. Aby uzyskać informacje na ten temat, należy wybrać flagę danego państwa członkowskiego w części dotyczącej [sądów powszechnych](#). Takie informacje można również znaleźć na następujących stronach internetowych:

- strona internetowa [Rady Konsultacyjnej Prokuratorów Europejskich](#) w ramach Rady Europy zawiera profile poszczególnych państw członkowskich UE i innych państw Europy;
- [europejska sieć sądowa w sprawach karnych](#).

■ Ostatnia aktualizacja: 28/08/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.